

Frans Huhta-Karlsson: I jakt på det finska arvet

- Kartläggning: finskspråkiga förskolor och skolor
- Mummola-projektet: för juniorer och seniorer
- Reportage: vi besöker Iltatähti
- Göteborgs kontaktcenter svarar på finska

Sverigefinskhetens många ansikten

Jag började på min nya tjänst på stadsledningskontoret på Göteborgs Stad i januari och svarade under mina första arbetsveckor ofta på frågan huruvida jag upplever mig själv som sverigefinne. Identitetsfrågan kändes förvisso som väldigt viktig, men viktig för vem? Det var desto svårare att definiera. Som finländare i Sverige känner jag mig som en del av den sverigefinska minoriteten. Vem definierar min identitet – jag själv eller min omgivning? Får jag lov att vara sverigefinne?

PROJEKTARBETET MED FINSKT FÖRVALTNINGSOMRÅDE är numera en permanent tjänst som planeringschef på avdelningen för mänskliga rättigheter och nationella minoriteter. Vår verksamhet täcker inte enbart sverigefinnarnas rättigheter under förvaltningsområdet, vi arbetar även med andra nationella minoriteter: judar, romer, samer och tornedalingar. Vi arbetar även med HBTQ-frågor (homo, bi, trans, queer) samt med jämställdhet mellan könen inom Göteborgs stads verksamheter.

DE MÄNSKLIGA RÄTTIGHETERNA garanterar alla samma rättigheter och skyldigheter, oavsett individens kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk ursprung, religion eller annan trosåskådning, funktionshinder, sexuell orientering eller ålder. Varje person har rätt att definiera sig själv, samt att bli accepterad som en jämställd individ och en del av samhället, oavsett hur minoritets- eller majoritetssamhället klassar sig självt.

NÅR MAN ARBETAR med förvaltningsområdesfrågor är det viktigt att komma ihåg den sverigefinska minoritetens mångfald. Enligt den senaste statistiken bor det 30 095 sverigefinnar i Göteborg. Hur många av oss har barn i skolåldern, hur många sitter i rullstol, är hörselskadad, finlandssvensk, 75-åring, halvchilenare, asexuell, drabbad av demenssjukdom, aktiv inom föreningslivet, högskoleutbildad, fotbollsspelare eller finsk rom? Att ta hänsyn till minoriteter inom såväl minoritets- som majoritetsgruppen är en utmaning för såväl Göteborgs Stad som för oss som arbetar med denna tidning, för att inte tala om för minoriteterna själva.

VÅR INFORMATIONSTIDNING publiceras nu för fjärde gången i samarbete med Göteborgs sverigefinska minoritet. Vår förhoppning är att alla Göteborgs sverigefinnar finner något som talar till en bland dessa sidor. Jag önskar er alla samarbetsvilja och hoppas att vi alla aktivt stödjer sverigefinska händelser i Göteborg – det är svårt att lyckas om vi inte samarbetar.

Ha en fin sommar allihop, ta hand om varandra och använd ert vackra finska språk!

Antti Yliselä, planeringsledaren för det finska förvaltningsområdet i Göteborg
antti.ylisela@stadshuset.goteborg.se

FOTO: PETER SVENSON

Innehåll Nummer 4 2013

- 3 Sverigefinländarnas rättigheter
- 4 Sverigefinska delegationen
- 6 På besök på Iltatähti
- 8 Barn och seniorer möts på Mummola
- 10 Konsten att åldras tillsammans

SVERIGE!
Jag är
FINNE!

är en informationstidning som ges ut av arbetet för stadens anpassning till finskt förvaltningsområde i Göteborgs Stad till stadens alla sverigefinnar och andra invånare samt för stadens anställda.

Ansvarig utgivare: Antti Yliselä
antti.ylisela@stadshuset.goteborg.se

Chefredaktör: Sanna Posti Sjöman

Produktion: Stadsledningskontoret och Göteborgs Stad Grafiska gruppen

Fotograf: Peter Svenson

Grafisk form: Göteborgs Stad Grafiska gruppen

Tryck: Sjuhäradsbygdens tryckeri

Utgivning: Varje kvartal

Omslag: Frans Huhta-Karlsson

Göteborgs Stad
Stadsledningskontoret

SV ERIGE Jag är FINNNE!

Sverigefinländarnas rättigheter i Göteborg

Göteborg tillhör sedan den 1 februari 2011 det finska förvaltningsområdet, vilket medför vissa rättigheter för personer med finsk bakgrund bosatta inom Göteborgs kommun i enlighet med lagen om de nationella minoriteterna (2009:724), som trädde i kraft den 1 januari 2010.

Sammanfattning av sverigefinländarnas rättigheter i Göteborg:

1. Förskola

Om barnets målsman så önskar, ska kommunen erbjuda förskoleverksamhet helt eller delvis på finska, oavsett barnets modersmål.

2. Äldreomsorg

En kommun i ett förvaltningsområde ska erbjuda den som begär det möjlighet att få hela eller delar av den service och omvårdnad som erbjuds inom ramen för äldreomsorgen av personal som behärskar finska.

3. Kultur och språk

Kommunen ska främja Göteborgs sverigefinländarnas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur. Barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket ska främjas särskilt.

4. Kontakt med myndigheter

Göteborgare har rätt att använda finska vid sina muntliga och skriftliga kontakter med kommunen. Kommunen är skyldig att, på begäran, ge en skriftlig översättning av beslut och beslutsmotivering i ärenden på finska. Kommunen får bestämma särskilda tider och särskild plats för att ge service på finska.

5. Samråd

Kommunen ska ge finskspråkiga möjlighet till inflytande i frågor som berör dem samt, på ett lämpligt sätt informera den sverigefinska minoriteten om dess rättigheter enligt denna lag.

Göteborgs sverigefinska delegation presenterar sig

GÖTEBORGS SVERIGEFINSKA DELEGATION har förhandlat med Göteborgs Stad om sverigefinska ärenden sedan 2004. En viktig del av arbetet inom det finska förvaltningsområdet är att informera medborgarna om vilka parter Göteborgs Stad förhandlar med när det gäller sverigefinska frågor. Du kan ta del av de tvåspråkiga mötesprotokollen på adressen: goteborg.se/suomeksi

Vi arbetar just nu med att ta fram stadgar som kommer att ligga till grund för kommande samråd och valet av refe-

rensgrupper, samt utformningen av beslutanderätt, mötesdatum och delegationens uppgifter. Stadgarna kommer att fastställas av kommunstyrelsen innan de tas i bruk. Samrådsgruppen har under våren gett sin åsikt om stadgarnas utformande. Referensgruppernas uppgift är att utvidga och fördjupa samrådet mellan staden och minoriteterna, samt att verka som en slags expertpanel. Samrådsgruppen kommer att bestå av tre referensgrupper: Skola och språk, kultur, samt äldreomsorg.

Johannes Härri

Anställd av Göteborgs Stad som sekreterare för samrådsmöten. På fritiden ordförande för Sverigefinska ungdomsförbundet (RSN).
0765-81 61 12
jkharr@utu.fi

Arvo Kiviniemi

Göteborgs och Bohusläns pensionärsdistrikt
031-48 45 01, 0703-95 59 62
arvo.kiviniemi@gmail.com

Tarmo Ahonen

Ordförande för Sverigefinska delegationen i Göteborg. Sverigefinska skolan i Göteborg
0700-92 22 10
tarmo.ahonen1@gmail.com

Usko Rudanko

Göteborgs Finska pensionärsförening
031-23 70 16, 0706-22 52 02
usko1@live.se

Tuula Jäkärä

Sverigefinska skolan i Göteborg
0709-32 05 53
tuulaj@yahoo.se, tuula.jakara@telia.com

Anneli Ylijärvi

Sverigefinska kvinnoforumet
0706-24 34 75, 031-24 28 17
aylijarvi@hotmail.com

Sirpa Kyllönen
Sverigefinska riksförbundet
(RSKL) Distrikt Göteborg
och Bohus
0707-74 43 49
sirpakristine@hotmail.com

Reino Pitkänen
Göteborgs finska pingst-
församling
0705-83 18 70
eija.reino@gmail.com

Kauko Railovaara
Representant för övriga före-
ningar inom Göteborg
0734-03 22 82, 031-92 64 91
railovaara@gmail.com

Liisa Kirjavainen Hyväri
Sekreterare för Sverigefinska
delegationen, Suomikeskus
0709-52 10 75
liisa.k.hyvari@gmail.com

Daniel Mertala
Ungdomsrepresentant
0707-874080
daniel.mertala@gmail.com

Satu Rekola
Svenska kyrkans finska verk-
samhet i Göteborg
031-731 85 19
satu.rekola@svenskakyrkan.se

Kommunen erbjuder **hemtjänst** på finska

I SDN VÄSTRA GÖTEBORG ERBJUDS hemtjänst på finska. Både omsorgstjänster och servicetjänster tillhandahålls av personal som behärskar både finska och svenska. Tjänsterna erbjuds i första hand till de brukare som själva talar dessa språk och som är berättigade till biståndsinsatsen hemtjänst. För att bli berättigad till hemtjänst måste man vända sig till förvaltningen i SDN Västra Göteborg och göra en ansökan om bistånd. Ännu är det väldigt få som sökt finsk

hemtjänst. Den som vill söka hemtjänst ska vända sig till biståndsenheten, kontakttelefon 031-365 00 00.

Hemtjänstföretaget som ger hemtjänst är upphandlat av Göteborgs Stad och heter Casa Berget och är ett kooperativt företag. En av ägarna är Bergsjöns finska förening. Kontaktperson är Franz Molnar eller Pia Jarhia 031-27 29 20. Företaget har kontoret i Mölndal och ger också hemtjänst till invånare i Mölndals stad på uppdrag av kommunen.

Sinikka Rokka och Kaija Seiriö välkomnar alla sverigefinländare till Iltatähti.

På besök på Iltatähti

TEXT LEO YLITALO FOTO PETER SVENSON

Trots att mångaktivitetshuset "Iltatähti" i Gårdsten kallas de sverigefinska seniorernas dagcenter, har huset inga åldersgränser. Vi besökte dagcentret, som lockar till sig sverigefinländare i alla åldrar.

Vägen till dagcentret i Gårdsten i Angered slingrar fram mellan höghus. Huvudentrén till den ljusa byggnaden – vars hörn och fönsterbräden har målats i okra-ton – är markerad med en hemmasnickrad Iltatähti-skylt i trä. På trappan väntar Iltatähtis styrelses ordförande Kaija Seiriö och vice ordförande Sinikka Rokka

– Välkommen, kom in! Vad trevligt att få besök, säger Sinikka glatt leende.

Vi förflyttar oss till ett stort allrum. Fem seniorer umgås kring ett av rummets större bord. En del bläddrar i finskspråkiga tidningar, andra är djupt koncentrerade på att lösa

korsord. Från köket doftar smarrig husmanskost. Sinikka menar att i huset tillagas – och avnjuts – Göteborgs bästa hemlagade finska husmanskost. Även vegetarisk kost finns på menyn. I trädgården finns det egna grönsakslandet, från vilken personalen plockar örter och bär på sommaren och svamp på hösten.

– Men ännu viktigare än så är nog sällskapet, vi äter alltid tillsammans. Att äta är en social syssla och det är mycket trevligare att äta i gott sällskap, man får bättre aptit och det är ju deprimerande att äta helt själv, säger Kaija.

I andra änden av allrummet finns en halvöppen dörr. Vi kikar in, varpå Sinikka visar oss runt i rummet som kallas "Kaijas fotvårdsstudio". Mitt i rummet står en stor fotvårdsstol och vid sidan av den ett bord med diverse fotvårdsinstrument.

– Det här är Göteborgs bästa och billigaste fotvårds-spa. Och här man även få massage, Kaija Brandt är expert inom sitt område, berättar Sinikka.

Alla är välkomna, oavsett ålder

Trots att Iltatähti ofta kallas de sverigefinska seniorernas dagcenter, har huset inga åldersgränser. Enligt Kaija är alla välkomna, även unga som är lediga och vill umgås. Iltatähti har 170 medlemmar och huset besöks dagligen av tio, och under måltiderna tjugo, besökare.

– På torsdagar spelar vi bingo efter maten, det är väldigt populärt. Vi har märkt att det numera även kommer par hit och inte enbart ensamstående. Vi har mest kvinnliga besökare, för vi kvinnor lever ju längre än män, skojar Sinikka.

Huset har flera olika slags aktiviteter och starka traditioner kring mors dag, midsommar, självständighetsdagen och julhelgen. Sinikka menar att Iltatähtis verksamhet behövs allra mest just kring jul.

– Det kan vara deprimerande att fira jul helt ensam. Julafonen kan kännas lång om man inte har någon att dela den med. Det kan ju vara så att barnen och barnbarnen inte alltid kan komma på besök och det finns ju även de som inte har några barn. Här kan man umgås, samtala, sjunga traditionella finska julsånger och läsa julevangeliet runt ett smarrigt julbord, det är ju saker som dessa som gör julen till en riktig fest.

Göteborgs bästa karaokeutrustning

Och vad vore ett finsk dagcenter utan karaoke? Seniorerna sjunger såväl för sin egen, som till andras glädje och den som vill kan ta med sig egna karaokeskivor.

– Vi har faktiskt Göteborgs bästa karaokeutrustning, skriktar Sinikka och Kaija.

I fjol startade Iltatähti Ystävänpalvelu-projektet (finska för kompijstjänst). Idén bakom projektet är att centret besöks av en överraskningsgäst en gång i månaden, som äter frukost tillsammans med de andra gästerna och som berättar om sina egna upplevelser om livet eller yrkeslivet.

– Dessutom arbetar vi med uppsökande verksamhet för

att nå ut till så många ensamma seniorer som möjligt, personer som har fastnat mellan fyra väggar, säger Sinikka.

– På fredagar tittar vi på filmer och man kan komma hit varje dag för att pyssla med handarbete, läsa, lösa korsord eller bara samtala med andra, berättar Kaija och påminner sedan om att huset även har ett bibliotek.

Sinikka, som själv är en konstnär, påminner om verksamheten på onsdagar, då alla är välkomna att delta i kreativt skapande aktiviteter.

– Vi övar på att måla med olika tekniker, vi filter med nål och skapar egna t-shirts som man kan ha på sig själv eller ge bort till en kompis, släkting eller varför inte till ditt barnbarn.

Byråkratin stör nattsömn

Enligt information som Kaija har fått, bildades Iltatähti efter ett initiativ från den finska folkhögskolan år 1994.

– Studenterna gjorde en kartläggning och kom fram till att det fanns ett stort behov för ett dagcenter som Iltatähti.

Huset förvaltas av Gårdstensbostäder. Verksamhetens ekonomi förutsätter stödpengar och stipendier från flera olika håll, vilket enligt Kaija medför en hel del stress och oro. Hennes vision är att Göteborgs kommun en dag tar över verksamheten och står för hyran och driftkostnaderna, "som tack för att vi alla har hjälpt till att bygga det svenska välfärdssamhället".

– Och det vore idealiskt om de även kunde hjälpa till med en heltidsanställd. Byråkratin och jakten på stödpengar stör ibland nattsömn, berättar Kaija.

Vi kliver ut på altanen. Den stora trädgården är omringad av ett staket. På andra sidan altanen står nakna fruktträd och bärbuskar bredvid två långa stadiga träbänkar. Bredvid dem, en därtavla. Den södersluttande backen är delvis täckt av is och under fönstren vilar en handfull snödroppar i den värmande vårsolen.

fakta

Iltatähti Finska Aftonstjärnan – Finska seniorers dagcenter

Peppargatan 41 (buss nr 73 från Angered Centrum)

Öppettider: måndag–torsdag kl. 9.00–15.00.

Fredag kl. 9.00–13.00. Sön fr o m kl. 11.00 för karaoke.

Måltider: tisdag och torsdag kl. 12.00–14.00

(medlemmar 40 kr, icke-medlemmar 50 kr)

Mummola-projektet: (Iltatähti + förskolan Mörrimöykky), onsdag kl. 9.30–11.00

Konstnärligt skapande: onsdag kl. 12.00

Filmer: fredag med start kl. 11.00

Karaoke: söndag kl. 15.00 (ta med matsäck, kaffe finns till försäljning)

Barn och seniorer minglar på Mummola.

Barn och seniorer möts på "Mummola"

TEXT LEO YLITALO FOTO PETER SVENSON

Den finskspråkiga förskolan Mörrimöykky har inlett ett unikt samarbete med dagcentret Iltatähti. Samarbetet kallas för "Mummola" och den för samman tre – och ibland till och med fyra – generationer sverigefinländare.

Det råder glädjeyra på Iltatähti när närliggande förskolan Mörrimöykkys barn uppenbarar sig på dagcentret. Tanken med projektet är att sverigefinländare ska kunna umgås och tala finska över generationsgränser och inom projektet arrangeras sagostunder, lekar, rim och sång, men även pedagogiska minnes- och koncentrationsövningar. Iltatähtis vice ordförande Sinikka Rokka drabbas av mormorskänslor när hon ska beskriva projektet.

– De är så härliga, våra små guld-

klimpar. De tittar sig nyfiket runt med sina stora oskyldiga ögon. Barnen kommer hit varje onsdag. Vi leker, sjunger traditionella finska barnvisor och ritar tillsammans. Vi spelar minnesspel, läser sagor och berättar historier. Ibland börjar barnen tala svenska men när vi mormödrar och morfäder svarar på finska byter även barnen tillbaka till finska.

Iltatähtis ordförande Kaija Seiriö berättar att även barnens föräldrar har varit positivt inställda till projektet.

– En förälder beskrev hur hennes dotter glatt berättade vad hon hade hört och sett på Mummola.

Förskoleläraren Ulla-Maija Helisten Koponen från Mörrimöykky menar att Mummola-projektet är ett bra sätt att utveckla och förgylla det finska språket samt att den motverkar den stora distansen som ofta uppstår mellan yngre och äldre generationer.

– Det är viktigt att barn kommer i kontakt med seniorer, barnens mor- och farföräldrar bor ofta långt bort, ibland till och med i Finland. På Mummola kan barnen ta del av en ren och mångfacetterad finska, vilket stimulerar deras språkförståelse och uttryck och vilket även är A och O för att komma underfund med det finska språkets rikedom.

Helisten Koponen menar att denna slags aktiviteter skulle gott även kunna användas i andra stadsdelar och i de finskspråkiga förvaltningsområdena som erbjuder finsk förskoleverksamhet.

– Trots att detta är ett nytt och unikt samarbete, kan jag varmt rekommendera den för alla, säger Helisten Koponen.

MUMMOLAPROJEKTET

Mummolaprojektet är ett samarbete mellan dagcentret Iltatähti och förskolan Mörrimöykky. Barnen och seniorerna möts på onsdagar 9.30–11.00.

Adress: Peppargatan 41, Gårdsten.

Göteborgs **finskspråkiga** förskolor och skolor

Mörrimöykky – finskspråkig förskola

Riktat sig till barn från ett år och till förskoleklassen/grundskolan. Verksamheten består av förskola, pedagogisk omsorg och öppen förskola.

Förskolan Mörrimöykky ligger i Angered och drivs som en friskola. Förskolan riktar sig till finskspråkiga barn och är ett personalkooperativ som startade 1992.

Enligt Mörrimöykkys verksamhetsplan arbetar skolan aktivt med att barnen ska bli tvåspråkiga och för att ge barnen "en trygg och trivsamt omgivning med hjälp av fasta rutiner, lek, temaarbete, läsning, sånger och pyssel".

Förskollärare Ulla-Maija Helisten Koponen berättar att skolan för närvarande har 17 förskolebarn i åldrarna 1 till 6 år.

Adress: Kanelgatan 23, Angered
Tel. 031-330 79 92 eller 0707 385 803
pirjo.hanski@telia.com

Sverigefinska skolan i Göteborg

Förskola samt grundskola. Skolans mål är att eleverna är aktivt tvåspråkiga efter avslutad skolgång, samt att stärka barnens sverigefinska identitet. Sverigefinska skolan i Göteborg är en fristående skola, som bildades 1992 och som följer den svenska läroplanen. Huvudman är en ekonomisk förening, bildad av ett antal Sverigefinska föreningar. Skolan står under skolverkets tillsyn.

Rektor Hanna Leppänen Ahonen berättar att skolan för närvarande har 57 förskoleelever i åldrarna 1–5 år, uppdelade i två avdelningar samt att förskoleklassen har 13 elever. Förskoleläraren Petra Palkio berättar om förskolan: "Vårt huvudspråk är finska och målet är att barnen blir aktivt tvåspråkiga. Vi studerar även lite engelska när eleverna uttrycker önskemål om detta. Förskoleklassernas aktiviteter är anpassade till gruppens intressen. Vi spenderar även tid utomhus och anordnar utflykter i närområdet.

Adress: Blackevägen 1 (Hisingen)
Tel: 031-23 38 60
rektor@sverigefinskaskolan.org

Nélida Becerra från nätverket "Att åldras tillsammans".

Att åldras tillsammans-nätverket är ett samarbete mellan Regional SIOS Göteborg (Svenska invandrarorganisationer i samverkan), PRO, SPF, SKPF, SPRF, ABF i Göteborg, Idrotts- och föreningsförvaltningen och Senior Göteborg. Vårt syfte är att äldre göteborgare oavsett bakgrund ska träffas, diskutera och tillsammans hitta vägar till ökad gemenskap och integration. Läs mer om de finska evenemangen på "På gång i Göteborg", sidorna 14–15.

Konsten att åldras tillsammans

TEXT SANNA POSTI SJÖMAN FOTO ULRIKA CEDERVALL

Nätverket "Att åldras tillsammans" arbetar för att äldre och invandrare ska få bättre kontakt och förståelse för varandra. Nätverket arrangerar kulturhändelser och för dialog med beslutsfattare. Även Göteborgs Finska pensionärsförening har en aktiv roll inom nätverket. Vi talade med projektledaren Nélida Becerra om nätverket och dess aktiviteter.

Nätverket "Att åldras tillsammans" arbetar för att samhället ska erbjuda en likvärdig service för alla, oavsett bakgrund. Nätverket består av olika pensionärs- och invandrarorganisationer i Göteborg, ABF och Göteborgs Stad, berättar Nélida Becerra, projektledare och anställd inom stadsledningskontoret för senior Göteborg.

– Vi för dialog med beslutsfattare, arrangerar kulturhändelser och bjuder in gäster som berättar om sina liv. Vi arrangerar även evenemang med kulturinslag, allt för att skapa dialog och föra samman människor. Vår målsättning är att äldre och invandrare ska få förståelse för varandra och alla är välkomna, oavsett bakgrund, säger Becerra.

BECERRA BERÄTTAR ATT FINSKA pensionärsförbundet i Göteborg har haft en aktiv roll inom nätverket.

– Vi samarbetar ofta och arrangerar bland annat kultureftermiddagar tillsammans.

Vi arrangerade exempelvis en utställning om Kalevala i samarbete med Finska pensionärsföreningen på Röhsska museet och vi kommer att samarbeta kring minst två händelser till bara i år, ett i maj och ett under kulturkalaset i höst, säger Becerra.

I MAJ ARRANGERAR NÄTVERKET en "finsk trivselkväll" i samarbete med Finska pensionärsföreningen, som lockar med finsk sima (mjöd) och mämmi (memma) och i augusti medarrangerar nätverket ett fintt seniorkalas under Göteborgs kulturkalas.

– Vi informerar om det finska förvaltningsområdet och bjuder på finsk kultur. Timo Nieminen kommer att sjunga och alla som vill får prova på att dansa finsk tango, säger Becerra om seniorkalaset.

NÄTVERKET LIGGER ÄVEN BAKOM informationsfilmen "Väskan – en film att inte bli rädd för", som är en stumfilm av äldre om äldre och vars teman berör mångfald och trygghet.

– Filmens informationsskyltar är översatta till finska och elva andra språk. Trots att vi samarbetar med bland andra Finska pensionärsföreningen, skiljer vi inte på aktiviteter på finska eller andra språk, vi finns till för alla. Vi har en gemensam kalender för aktiviteter på vår hemsida, alla är välkomna, säger Becerra.

Kontaktcenter – vägledning och information på finska

TEXT LEO YLITALO FOTO PETER SVENSON

I februari började Göteborgs kontaktcenter ge service även på finska. Men vilka frågor kan man få hjälp med? Vi besökte kontaktcentrets finskspråkiga medarbetare Sirkka "Sickan" Lindström för att reda ut saken.

Sickan Lindström leder oss genom kontaktcentrets långa korridorer. På båda sidor sitter medarbetare vid sina datorer med hörlurar över öronen. Sickan Lindström berättar att medarbetarna tar emot runt 4 000 samtal, varje dag.

– Vi är 31 medarbetare och vi kan svara på frågor på 21 olika språk. Förutom svenska, talar varje medarbetare minst ett till språk. Jag och min kollega Marja-Leena "Mia" Joukainen svarar på finska.

Lindström berättar att kontaktcentrets uppgift är att ge vägledning.

– Vi finns här för att guida och att informera om kommunens tjänster och funktioner på så många språk som möjligt. Om vi inte genast kan svara på en fråga vidarebefordrar vi samtalet till rätt tjänsteman och det är helt gratis att ringa oss, säger Lindström.

Kontaktcentret, som startade i början av februari, befinner sig fortfarande i kartläggningsfasen.

– Vi får en handfull finska samtal varje vecka och med hjälp av dem skapar vi nu en helhetsbild av och organiserar vår verksamhet för att på bästa möjliga sätt, anpassa den för våra sverigefinska kunder.

Lindström berättar att majoriteten av samtalen handlar om översätt-

ningar av dokument, tolktjänster, förskoleverksamhet, sjukvård, hemtjänst, hemsjukvård, samt vårdplatser för äldre. Lindström har till och med fått samtal från Finland.

– En finländare ringde hit och var orolig för sin kompis, som inte längre svarade i sin telefon. Han var rädd för att kompisens hade råkat ut för något.

Trots att Lindström har svar på det mesta, finns det vissa saker som hon behöver ha hjälp med.

– I komplicerade och svåra fall tar jag kontakt med kommunens minoritetssamordnare Antti Yliselä, som titrar vidare på ärendet.

Kontaktcenter

Adress: Ekelundsgatan 1,
6:e våningen

Besökstider:
mån–fre kl. 9.00–16.00

Telefontider:
mån–fre kl. 7.00–18.00

Telefonnummer:
031-365 00 00

Frans Huhta-Karlsson

Göteborgssonen och sverigefinländaren Frans Huhta-Karlsson har aldrig känt sig hundra procentigt svensk. En bortglömd resväska med dagböcker och fotografier som tillhörde hans finska mamma blev en påminnelse över varför. Mammans ord från andra sidan graven lockade dokumentärfilmaren till finska Lappland och hans jakt efter arvet som flytt vann Tempofestivalens pitchtävling.

TEXT SANNA POSTI SJÖMAN FOTO PETER SVENSON

Det må låta som inledningen till en Hollywoodfilm, men ibland överträffar verkligheten fiktionen. Det hände i Göteborg för tre år sedan när Frans Huhta-Karlssons storebror fann en bortglömd resväska som tillhört brödernas mamma Marja Huhta. Resväskan var full av dagböcker, fotografier, artiklar

och anteckningsböcker, fragment av ett liv som blev för kort och vars slut lämnade två unga pojkar utan mamma.

– Efter att ha läst hennes dagböcker började tankarna flöda kring vem hon var. Jag kände henne bara som barn och just den här tanken om vem hon var och var hon kom ifrån, vilket var

norra Finland, är något som jag har haft i bakhuvudet länge.

FRANS HUHTA-KARLSSON berättar att han aldrig riktigt har känt sig hundra procentigt svensk, att arvet från mamma och det andra landet alltid har funnits där.

– Jag har aldrig kunnat sätta ord på den här känslan, den har alltid varit närvarande utan att jag har kunnat konkretisera det hela... det faktum att jag är halvfinne. Och det är mycket det som den här filmen handlar om.

Filmen som Frans hänvisar till är en dokumentärfilm som han började arbeta med för drygt två år sedan tillsammans med Oskar Sjödin och Jonas Söderqvist i kollektivet Marionettfilm och som nyligen vann Tempofestivalens pitchtävling.

Arbetet med filmen förde Frans till mammas hemtrakter, den lilla byn Tervola i norra Finland. Utan att kunna ett ord finska, åkte han till byn med sin filmkamera. Han fann släktingar och hittade gården där hans mamma växte upp och som auktionerades ut när familjen Huhta flyttade till Sverige i början av femtiotalet.

– Min moster berättade att de auktionerade ut hela hushållet. Auktionen hölls på gårdsplanen och hon blev förbannad för att de sålde hennes skidor, skrattar Frans.

– Hon fattade inte varför hennes föräldrar inte berättade vart de var på väg och vad som skulle hända. De sålde allt och flyttade, det var det totala upp-brottet

FAMILJEN HUHTA HADE band till Sverige sedan tidigare. Som sjutton-åring var Frans morfar stationerad vid fronten under fortsättningskriget medan hans yngre bror skickades till Sverige som krigsbarn.

– Efter kriget var norra Finland ödelagt, det var fattigt och morfar, som hade en naturlig kontakt till Sverige tack vare sin yngre bror, lockades av tanken om Sverige.

Morfar och mormor Huhta och familjens tre döttrar lämnade finska Lappland för Östgötaslätten och bosatte sig utanför Motala, där Frans morfar började jobba som bonddräng. Frans mamma Marja flyttade senare till Göteborg där hon träffade Frans pappa.

– Mamma arbetade först som un-

dersköterska på Sahlgrenska men utbildade sig senare till träsnidare och konsthantverkare och försörjde sig som träslöjdlärare.

Frans var tio år gammal när Marja tog sitt liv. Förlusten förde med sig ett tomrum, ett glapp till den finska identiteten.

Vad är Finland för land? Finns det något typiskt finskt?

– Den här filmen kommer bli en resa genom Finland där jag undersöker glappet till både Finland och till mor-san. Vad är Finland för land? Finns det något typiskt finskt? Och hur spelar ursprunget in på en själv? Jag har i det där glappet konstruerat en finsk identitet som jag inte vet om den överensstämmer med verkligheten. I Sverige vet vi väldigt lite om Finland och Finlands historia samtidigt som det finns väldigt många sverigefinnar här som har hjälpt till att bygga den svenska välfärden. Jag upplever att de inte syns tillräckligt i den svenska historieskrivningen, säger han.

FRANS, SOM TILL VARDAGS arbetar som fotograf och redigerare (nu på Uppdrag Granskning på SVT i Göteborg) fortsätter sitt sökande direkt efter Tempofestivalen. Han ska filma i Karelen och börjar vid floden Svir, där han morfar var stationerad under kriget.

– Morfar berättade helt fasansfulla berättelser på äldre dagar. Vi satt i bastun och som ung upplevde jag historierna som spännande, men samtidigt kändes det helt otroligt att det var så nära, att ens morfar sitter där och berättar om sina upplevelser från kriget.

Frans berättar att relationen till Finland har vuxit sig starkare under arbetet med filmen, men att han fortfarande inte har löst gåtan kring det finska.

– För mig var morfar ärkefinnen. Han älskade sin bastu. Han var snickare och byggde hus ett antal gånger i Motalatrakten och det var alltid bastun som byggdes först. Och det var i bastun som han blev personlig på ett sätt som han inte var annars. Det finns många fördomar om finnar och jag har själv färgats av dem. Jag ger mig ut på den här resan med en ganska naiv inställning om att hitta sanningar, men det är sökandet i sig som är det viktiga.

fakta

FRANS HUHTA-KARLSSON

FÖDD: 1982

BOR: Stigbergsliden

FAMILJ: Sambon Elin

YRKE: Dokumentärfilmare samt fotograf och redigerare på Uppdrag Granskning på SVT.

FAKTA TEMPOFESTIVALENS PITCHTÄVLING

Tempofestivalens pitch-tävling som går ut på att presentera en dokumentärfilmidé muntligt samt med hjälp av en tre minuter lång trailer. Prisbeloppet är 75 000 kronor.

Mångkulturella folkhögskolan arrangerar kurs i finska

■ **GÖTEBORGS MÅNGKULTURELLA** folkhögskola arrangerar en kurs i finska, med start den 26 augusti. Lektionerna hålls på tisdagar och torsdagar kl. 17.30–19.00. Rektor Marjatta Heinua berättar att målgruppen för kursen är personer som kan lite finska och som vill förbättra sina språkfärdigheter.

Maila för mer information och kursanmälan:
info@finska.fhsk.se

Traditionell sverigefinsk friidrott på Rambergsvallen

■ **SVERIGEFINSKA SKOLORNAS** friidrottstävling arrangeras traditionsenligt på Rambergsvallen på fredag den 25 maj, med start 09.00. Förra året deltog över hundra ungdomar från sex olika skolor och arrangörerna hälsar att alla är välkomna för att heja fram ungdomarna. Gratis entré.

Göteborgs Stad arrangerar gratis finskakurser

■ **FÖR ATT STÖDJA** finskkunniga nyckelgruppers användning av finska, anordnas nu tre språkkurser i finska i samarbete mellan Göteborgs Stad och Finlandsinstitutet i Stockholm:

Finska för pedagoger (må 27–ti 28/5)

Finska för kommunanställda (on 29/5)

Finska för vårdpersonal (to 30–fr 31/5)

Det räcker om du kan förstå finska – tvåspråkiga utbildare skapar en trygg atmosfär där du uppmuntras att komma igång med det talade språket. Mer information och länk till anmälan hittar du på goteborg.se/suomeksi.

Finsk trivselkväll med memma, mjöd och tango

■ **NÄTVERKET "ATT ÅLDRA TILLSAMMANS"** och Finska pensionärsföreningen med vänner bjuder in till en finsk afton med sima, memma och svängom den 5 maj. Under trivselkvällen informerar arrangörerna om Göteborgs finska förvaltningsområde och om Sveriges nationella minoriteter, och det bjuds även på finsk musik, matkultur och tango. På plats finns tangoexperter som tar sig an alla som vill lära sig finsk tango!

Finsk trivselkväll, lördagen den 5 maj kl. 15.00–18.00
Backa Folkets Hus, Granåsgatan 2, Hisings Backa.

Finsk feeling på Göteborgs kulturkalas 2013

■ **GÖTEBORGS** kulturkalas lockar kulturtörstiga till Göteborgs gator och torg och nätverket "Att åldras tillsammans" står – i samarbete med finska pensionärsföreningen – för en del av kalaset's finska feeling, i form av en finsk seniorkväll i tangons tecken, den 16 augusti. På scen står Timo Nieminen med orkester och det finns gott om plats för alla tangosugna på parketten. Tango-lärare finns på plats för de som vill lära sig stampa i fyrtakt.

Göteborgs kulturkalas pågår den 13–18 augusti.
www.kulturkalaset.goteborg.com

Schjerfbeck på Göteborgs konstmuseum

■ EN AV NORDENS FRÄMSTA

och mest kända bildkonstnärer, finländska Helene Schjerfbeck är i fokus just nu på Göteborgs konstmuseum. Hennes målning "Toipilas" (Convalescent) är ett av de mest älskade konstverken inom den finska konsthistorian. I år är det 150 år sedan Schjerfbeck föddes och för att fira detta visas konstnärens mest kända verk. Helene Schjerfbeck, Göteborgs konstmuseum.

Visas t o m den 18 augusti 2013.

www.konstmuseum.goteborg.se

West Pride – HBTQ-Festival i Göteborg i maj

■ **OMRÅDET KRING BÄLTESSPÄNNARPARKEN** blir extra färggrant i maj, när HBTQ-Festivalen West Pride går av stapeln, den 20 maj–2 juni. Förutom hundratals programpunkter, bjuder festivalen även på Regnbågsparaden som går genom staden. Bland årets nyheter märks även en kärleksdag i Trädgårdsföreningen den 25 maj. HBTQ-Festivalen är en kulturfestival som lyfter upp normkritik och hbtq-personers livssituation i en konst- och kulturkontext. Läs mer om festivalen och se hela programmet: www.westpride.se

Följ sverigefinska nyheter

Vill du få den här tidningen direkt i din brevlåda i fortsättningen?

I så fall kan du fylla i dina kontaktuppgifter i nedanstående kupong. Riv ut den och lämna den i brevlådan. Portot är redan betalt. Så här enkelt är det att få tidningen direkt hem till dig i fortsättningen.

Du kan också prenumerera på tidningen genom att skicka

ett meddelande med din e-postadress till **suomeksi@stadshuset.goteborg.se**. Rubricera ditt meddelande med "Tidningsprenumeration".

Tidningen är kostnadsfri. I tidningen berättar vi hur arbetet med att genomföra de sverigefinska rättigheterna i Göteborgs stad fortskrider. Du kan också läsa om olika kulturaktiviteter och om andra frågor som är av intresse för sverigefinnarna i Göteborg.

HALUAN SAADA LEHDEN PAPERIMUODOSSA!

Tilaa lehtemme saadaksesi ajankohtaista tietoa. Se on ilmainen ja kaksikielinen. Kerromme, miten työ ruotsinsuomalaisten oikeuksien toteuttamiseksi Göteborgin kaupungissa edistyy. Voit lukea myös erilaisista kulttuuritapahtumista ja muista Göteborgin ruotsinsuomalaisia kiinnostavista asioista.

NIMI

OSOITE

POSTINUMERO

JAG VILL HA TIDNINGEN I PAPPERSFORMAT!

Prenumerera på vår tidning för att få aktuell information. Den kostar ingenting och är tvåspråkig. Vi skriver om hur arbetet för att förverkliga sverigefinnars rättigheter i Göteborgs Stad går framåt. Du kan även läsa om olika kulturevenemang och om annat som är intressant att veta för sverigefinnar i Göteborg.

NAMN

ADRESS

POSTNUMMER

BILD: MOSTPHOTOS.COM

Göteborgs Stad
Stadsledningskontoret

Frankeras ej
Mottagaren
betalar portot

STADSLEDNINGSKONTORET
ANTTI YLISELÄ

SVARSPOST
Kundnummer: 20380442
404 20 GÖTEBORG